

رد خیش حابصم یاعد نابعش موس

- اعد دانسا رد یره اطت فاهت یسررب (فلا)
- اعد لولدم رد یتاکن (ب)

یرهاظ ت فاهت ی سررب (فلأ اعد دانسا رد

ناشیا ی هدی صق نیا دای هب ،دوشیم موس تقو ره و تسا موس متفگ ؟متفگ ار نیا نم دش روطچ .مشاب هتفگ ار نیا هتحابم رد دوشیم مایا نیا کی دزن لاس ره دیاش .ماهدرک مه شرکذ و متفایم موحرم حابصم زا سابع خیش آ موحرم ،تسه حی تافم رد :تسا نیا ،تسام ثحب هب طوبرم هک هچنآ اما لقن موس زور رد ار اعد ود - دننکیم لقن خیش موحرم دوخ زا مه ناشیا هک - دیس لابقا و خیش دناهدرك لقن ،دوشیم توریب تشه و دون هک هی مالسا کی و دص دلچ رد مه یسلجم موحرم .دننکیم رازفامرن رد تساوخیم مدآ رگا دیاش .دوبن مدای نم :تسا نیا دوشیم طوبرم ام ثحب هب هک هچنآ رایسب یاعد نیا !بجع مدی ،دمآ مدای هک اعد نیا زوری اما .ددرگب یزیچ هچ هک دوبن شدای ،ددرگب .تسا ام ثحب نی مه ،تسا هدمآ اهیلع ؤلل مالسا یرکسع ماما هیحان زا هک نابعش موس زور یلاع

طخ هس-ود رد یسلجم موحرم .[1]«مویلا اذه یف دولوملأ قحب كلأسأ ی نإ مّللأ» :تسا نیا ترابع دینک هاگن ؤللأءاشنا .دناهداد یتاحیضوت اعد نی مه یارب

نب مساقلا یلإ جرخ لابقالا یف سوواط نبا دیسلأو حابصملا یف خیشلا لاق مالسلا هیلع نیسحلا انالوم نأ مالسلا هیلع دمحم یبأ لیك و ینادمهلا ءالعلا مّللأ :ءاعدلا اذهب هیف عداو همصف ، نابعش نم نولخ ثالثل سیمخلا موی دلو [2]«... مویلا اذه یف دولوملأ قحب كلئسأ ی نإ

ءاعذب كلذ دعب وعدت مث» :دناه دومرف ،دوشیم مامت اعد نیا یتقو ،حابصم رد خیش موحرم هتبالا دنیامرفیم یسلجم موحرم .[3]«رثوك موی مالسلا هیلع هب اعد ءاعد رخآ وهو مالسلا هیلع نیسحلا رد .دندرک هرصاحم ار مالسلا هیلع ترضح .دش دایز نم شد ینعی «رثوك موی» .دیناوخب لوهجم [4]

[6]یدهشملا نبا .هدمآ «رثوكلا» و «رثوك» هملک خیش لقن رد .«رثوكلا موی» دراد [5]لابقا ؤلل مالسا یرکسع ماما یهیحان زا مه یمود نیا ای ؟تسا تیاور ود نیا ایآ .«فطلأ موی» :دیوگیم رد «كلذ دعب اوعدت مث» هک دیآیم شنامگ هب ،دناوخیم مدآ یتقو .تسه شلامتحا ؟تسا هدمآ هیلع ار «شایع نبا لاق» یدهشملا نبا مرطن هب .«شایع نبا لاق» :دنیوگیم شرحآ یلو .تسا هدمآ نأ اب اذل ،دنکیم لقن مالسلأهیلع قداص ماما زا هک شایع نبا .تسا هدرک ات ود ار اهنیا و هدرؤا شلوا مث» هک تسا نیا ،تسا رهظا عومجم رد هک یتلامتحا اذل .دنکیم توافت مالسلا هیلع یرکسع ماما یاعد زور نی مه رد ینعی ؛«اوعدت مث» ناوخب ار اعد نأ ینعی .تسا یسوط خیش موحرم یارب «اوعدت ماما زا شایع نبا .تسا هدرؤا تیاور ود رد مه یدهشملا نبا .تسا شایع نبا تیاور هک میراد مه یرگید بجع هک تسا هدرک تیاور ار مالسلأهیلع ادهشلا دیس ترضح رخآ تاطحلأ یاعد نأ مالسلأهیلع قداص دوب هدرک لقن ینادمه دنس اب خیش موحرم هک تسا نأ زا لب ق مه یکی !دراد یتالیکشت و نیماضم رب هندیم هب «اه» رمض ایآ ؛«... اهیتبالأ طیاملو ، اهیلع نمو ضرألأو ، اهیف نمو ءامسلا هتكب...» یناعمه هب ،لاح یأ یلع ؟ضرالا یتبالأ طیامل ،هن ای ؟هنیدملا یتبالأ طیامل ؟مل ینعی ؟ددرگیم

تسا هدرک هی رگ مالسلال هیلع ترضح نآ رب نیمز و نامسآ، ترضح دلوت زا لبق .تسا دلوت زا لبق

[1]. ۳۴۷ ص، ۱۰۱ ج، (ءافولا ةسسؤم پاچ) راوناأل راحب، یسلجم یهمالع .

[2]. نامه .

[3]. ۸۲۷ ص، ۱ ج دهتمل احابصم، یسوط خی ش .

[4]. ۳۴۹ ص، ۱۰۱ ج، (ءافولا ةسسؤم پاچ) راوناأل راحب، یسلجم یهمالع .

[5]. ۳۰۴ ص، ۳ ج، ةنسلال لامعأل اب لابقإل، سوواط نب دیس .

[6]. ۴۰۰ ص، ۱ ج، ربكلا رازملا، یدهشم هللادبعوبا خی ش .

اعد لولددم رد یتاکن (ب)

اوملسی» یهآ یهرقف ییانعم قفاوت ۱- ملسی نمم انلعجاو» ترابع اب «امیلسست »هرمال

میوگب مه اوخی و تسا هدنب نآلا دوصقم هک ییاج نآات

نمم انلعجاو ، هتقباسو هتقفارم انقزراو ، هتفلزب انمركأف هتفرعمب انتمركأ امكو مهللل»
كنم نيدودممل ، هئايصأ لهأو هئايصوأ عيجم يلعو هركذ دنع هيلع ةالصلل رثكيو ، هرمال ملسي
[1]»رشع ينثالا ددعلا ب

یتشاد یمارگ ار ام هک یروطنامه ایادخ ؛«هتفلزب انمركأف هتفرعمب انتمركأ امكو مهللل»
ترضح هب ؛«هتفلزب انمركأف» ، دشابن ییاسانش طقف ، میخاننش ار مالسلل هیلع ترضحات
، دشابن رود زا یتفرعم روطنیمه . میوش کی دزن مالسلل هیلع

دنع هيلع ةالصلل رثكيو ، هرمال ملسي نمم انلعجاو ، هتقباسو هتقفارم انقزراو»
هلللولل ةبطخ لویذ و مئامض زاتالصل راثکا نی ؛«هئايصأ لهأو هئايصوأ عيجم يلعو هركذ
:دیامرفی مه اجنی رد ، «مکيبن يلع ةالصلل نم اورثكأف» . دنکیم تساوخر دندواخ زا هک تسا
»هركذ دنع هيلع ةالصلل رثكيو ، هرمال ملسي نمم انلعجاو» .

راب دص ینعی ، دینک تالصل راثکا ، دیآیم مالسلل هیلع ترضح مان یتقو ینعی «هركذ دنع» ، بْخ
؟ میشاب وادای هب هشیمه ینعی انعم کی هب «هركذ دنع» ای تسا نکمم ؟ دی تسرفب

ةللل نإ» یهآ لیذ رد «امیلسست اوملسی» هکنیا : منک ضرع مه ار نیا ، تسا هتفرن مدای ات
انعم هچ هب «امیلسست اوملسی و هیلع اولصل اونمآ نیذلا اهیا ییبنلل یلع نوّلصي هتکئاللو
ةالصلل : دنیوگیم ، کیللع ةالصلل : دنیوگیم هک روطنهامه ؟ کیللع ةللل مالس : دنیوگیم ینعی ؟ تسا
ینعی «امیلسست اوملسی و» ، ریخ ای ؟ تسا روطنیا ؟ هلآوه یلع ةللل لصل ةللل لوسر یلع مالسلل و
، تسا دورد یانعم هب شتالصل ، مالس یانعم هب هن ؟ «هیلل امیلسست مه رما اوملسی»

«امیلسست اوملسی» . دراد مه یددعتم تاییاور . تسا لوق نآدهاش ، اعد نیا رد . تسا یندرکتشاددای نیا
هک تسا نیا هب حیرصت نیا . «هرمال ملسی نمم انلعجا و» : دنیوگیم اجنیا . «هرمال اوملسی» ینعی
، دوب طوبرم ام ثحب هب تمسق نیا زا هک یزیچ نیا . تسین دورد و مالس ، مالس زا روطنم اجنیا زا

نيدودممل» یهرقف رد دهاوش کباشت ۲- »رشع ينثالا ددعلا ب كنم

نیا؛ «رِشَع يَنْثَالا ددعالاب كنم ني دودممل»؛ منکیم هراشا اهنت .تسا یبوخ تاکن مه نآ یهلابند ددع نیا اهنیا؛ «کنم نی دودممل»؛ دنیامرفی مالسلال هیلع ترضح .تسا یمهم ددع ،هزاود یهراامش ن:عـرؤهشل ّ دّ ع ن ا»؛ دنیامرفی هفیرش یهآ؟تسا تروص هچ هب .دنراد وت یهیحان زا ار رِشَع ی نثا

تسا شدعب مه رگید [\[2\]](#) و ّ ک ی ر ا و ّ ت و ّ م س ل ّ ق ل خ ّ م و ی ّ ل ل ّ ب ّ ت ک ی ف ا ر ّ ه ش ّ ر ّ ش ع ّ ا ن ّ ث ّ ل ّ ل ّ م ا ل س ل ا ه ی ل ع م ی ه ا ر ب ا ت ر ض ح ه ب ل ا ع ت م ی ا د خ .تسه مه نآلا؛ تسه تاروت رد هک یفورعم تراشب وا زا میطع هزاود و دیآیم دُم دُم وا زا هکنیا هب مهدی تراشب لیعامسا تدنزر ف رد ار وت :دنیامرفی ددع .تسین یخوش هزاود ددع .تسا مهم یلیخ هزاود ددع میوگب مه اوخیم .«امی طع رِشَع ی نثا» .دیآیم .تسا هدمآ تاروت هک تسا ینامز زا شکباشت و دهاوش هک یهراامش کی مه نآ .دهدیم هراامش دراد؛ تسا

هزاود نیا؛ دیوگی طقف .دنراد لوبق ار اهنیا ،همه و ریثکنبا و شیاذک و راک نآ اب هیمی تنبا دوح و مود و لوا ؛دنکیم باسح مه ار دیزی و درامشیم هک هیمی تنبا .درامشیم .دنتسه یناسک هچ رفن یافلخ نیا وزج و ا دنیوگب هک دنروآیم ن ار دیزی نیریاس و ریثک نبا لثم .دوریم مه دیزی ات و موس هکنیا رب دنراد قافتا املع ؛دیوگی دعب و دسریم مالسلال هیلع یبتجم ماما ات .تسا رِشَع ی نثا اهنآ زا نیا دیوگیم ،دراد یبتجم تلح کی هک یزعالا دبع نب رمع ؛تسا اهنآ زا یزعالا دبع نب رمع بلاج یلیخ هزاود رد فاللخا نیمه دوح .دنراد فاللخا مه یلیخ .تسین مولعم ... و دیزی اما .تسه .دنتسه یناسک هچ مینیبب دیاب الاح ،تسا تباث هزاود ددع لصا ینعی ؟هچ ینعی دینادیم .تسا ددع لصا دینیبب .مینک عمح دیاب ار اهنیا یهه .تسا مهم یلیخ دهاوش کباشت ثحب رد نیا ؛دنیامرفی مه اچنیا رد ،دیریگب ار ددع نیا الاح .دناهدرک ثحب نآ رس ردق نیا و تسا ملسم و تباث دیس ترضح زا ایلوا و ایفصا نیا تدوخ یهیحان زا وت ایدخ ؛«رِشَع يَنْثَالا ددعالاب كنم ني دودممل» زوفال و ،هتبرت یف آفشلاو هلسن نم قمئالا نأ هلتق نم ضوعمل»؛ تشاد مه اچنآ ادهشل

[\[3\]](#) .«هتبیغو مهئاق دعب هترتعت نم ا ی صوالاو ،هتباو یف هعم

(مالسلال هیلع) همئا عیمج تعجر ۳-

قمئالا عیمج ةعجر یلع لدت تارقفلل هذهو»؛ دناه دومرف .دنراد یاهتکن «رثوک» زا ریغ یسلجم مو حرم .تسین راونا لراحب لصفم هعجرلا باب رد نیا منامگ هب .تسا یندرک تشادای اهنیا .«ةركل یف : تارقفلل هذهو»؛ دناه دومرف یسلجم مو حرم .دیس یونب ناتراحب رانک رد .دینک تشادای ار نیا امش دیس هب صتخم طقف دیوگیم هعیش هک یتعجر ینعی ؛«ةركل یف : قمئالا عیمج ةعجر یلع لدت همئا عیمج .دنیآیم هیلع ةلال مالس ةلالا ةیقب ترضح زا دعب هک تسین مالسلال هیلع ادهشل .دنراد تعجر و ةرک مالسلال مهیلع

راثکا ،«هركذ دنع هیلع ةالصلال رثک یو» ۴- یفیک ای یمک

کی شدوخ تالصل راثکا «هركذ دنع هیلع ةالصلال رثک یو ، هرمال ملسی نمم انللعجاو» رد نیاربانب .دراد یتیبولطم .دراد یتیعوضوم

؟دتسرفب تاوولص روطچ ،درک دای ار مالسلال هیلع نیسح ماما یسک رگا ؛درگاش

هلآ و هیلع ةلالا یلص ربمایپ دوح رب .تسین مالسلال هیلع نیسح ماما رب تاوولص نیا ؛۲ درگاش .تسا

ادخ ربم ای پ؟ یسک هچ یهرمز؛ «هترمز یف انرشح او ، هترتعو دمحم یلع لص مّلالا» :داتسا انمركأف هتفرعمب انتمركأ امك و مّلالا .ةماقالا لحمو ،ةماركلا راد هعم انئوبو» ،هلآوه یلع لّلالا یلص .«هركد ذنع هیلع ةالصلا رثكیو ، هرمال ملسی نمم انلعجا هتقباسو هتقفارم انقزراو ، هتفلزب ، هئایفصأ لهأو هئایصوأ عیج یلعو» .دوب یبسانم یلیخ ینامز نراقت مدید ،مدناوخ هک ار اعد نم سرطف ركذ مه دعب .«رشبلا عیج یلع ججحل و ، رهزلا موحنلا ، رشع ینثالا ددعلا ب كنم نیوددملا دوشیم

انعم روطچ ار هلآ و هیلع ةلالا یلص ادخ ربم ای پ رب تاوولص ،دش نییلت یانعمهب تالص :درگاش ؟دینکیم

ةالص ،ةلالا ةالص :میراد تاوولص هس .تسا هدنام الاح .تسا یمهم یاهثحب زا نیا ؛هل ب :داتسا .میسرب نأ هب دیاب هک تسا یبوخ ثحب .نینمؤملا ةالص ،هتکئالم

هیلع ترضح دای هب یتقو هک دوشیم انعم نیا هب «هركد ذنع هیلع ةالصلا رثكیو» نیاربانب حبص ،متفگ هک یتاوولص دص نأ زا ریغهب منامگ هب .دیتسرفب تاوولص دایز ،دیتفایم مالمسل هیلع ةلالا یلص ادخ ربم ای پ دای یتقو ینعی «هركد ذنع» یهملک .تسه مه یرگید لامتحا ،میناوخب راثکا ،دوشیم ،دنراد تیعم ناشیا اب هک مالمسلا مهیلع ناشیا تیبلها دای یتقو ،دوشیم هلآ و مالمسلا هیلع ترضح مسا یتقو هک مدیدن اچ کی ،مراد هک ینس نیا رد هعرشتم نیب .دینک تالص «هركد ذنع تالصل رثکی» رد .تسین یزیچ نینچّالسا .تسا بحتسم راب دص دنیوگب ،دنروآیم ار ینعی .«موادی» ینعی اچنیا رد «هركد ذنع رثکی» هک مهدیم لامتحا عوضوم و مکح بسانت هب و :دیوگیم هک تسا یتقو کی اما .دتسرفیم یهاگ و دتسرفیم تاوولص هک تسا یهاگ دینیبیم راب کی ولو ،متسه موادم نیا رب .متسه دیقم ینعی .«هركد ذنع ةالصلا رثکی نمم انلعجا راثکا ،تسا یمک اچ نأ راثکا .دشابن یرود لامتحا مه لامتحا نیا دیاش .تسا موادم اما ،دتسرفیم ،دونشیم ار مالمسلا هیلع ترضح کرابم مسا ات ؛«موادی و رمتسی» ینعی .تسا یفیک اچنیا رد ،دتسرفب تاوولص هک دراد تموادم

دح و دنتفگ ار راب دص مالمسلا هیلع ترضح یموهفم ثیح زا هک دوب نیا ناتدوصقم لوا :درگاش یاهقداصم ،دینک انعم ار «عیش» دنتساوخیم یتقو هک تسه یثحب هقف رد ؟دندرک نییعت .تسین شموهفم رد هک دنتسه یفلتخم قیداصم اهنیا دنتفگیم یلو ،دنروآیم ار فلتخم

هک فیرش یفاک تیاور .دروآیم فیرش یفاک ثیدح نأ رد ار یبوخ یهتکن امش شیامرف :داتسا هن .دندرک حرطم ار صاخ نامز مالمسلا هیلع ترضح .دوب هعمجل رداون باب یارب ،درک انعم ار راثکا قدص هک زور کی رد .دیتسرفب تاوولص دایز نم رب هعمج زور و بش رد :دندومرف .تاوولص قلطم دص :دندومرف مالمسلا هیلع ترضح ؟تسا ردقچ راثکا دح هک درک لاؤس اچنأ اذل .تسین تموادم انلعجا و»دیتفایم ترضح دای هب هاگ ره ؛«هركد ذنع» دیوگیم .تسا قلطم اچنیا رد اما .هترم دوشیم یفیک راثکا بسانت هب ،تسین یصاخ ینامز هعطق یتقو ؛«هركد ذنع ةالصلا رثکی نمم انلعجا» .«هلالحا هذو یلع رمتسی و موادی» ینعی

راثکا امش اما .دینک راثکا ،دینکیم دای هک یتقو نامه ینعی «هركد ذنع ةالصلا رثکی» :۲ درگاش ار نایب نیا تابسانم هب دندومرف !؟تسین رهاظ فالخ نیا .دینکیم شخپ ركذ هعفد ره یور ار دیراد

؟دینکیم انعم روطچ امش ،بُخ :داتسا

مسا رگا .تسا الاب هب هس نامه هب رطان راثکا هک نیا ؛تفگ ناوتیم مه یرگید یانعم کی :درگاش .دوشیم ركذ رد راثکا ،دتسرفب تاوولص هس یسک و دیاب هلآ و هیلع ةلالا یلص ربم ای پ

نیا!؟ دتسرفب تاولص هس، دم آ صخش نهذ هب هک راب ره ینعی؛ دیایب نهذ هب ینعی رکذ: ۳: درگاش دوشیم ن.

یشخب نیب ولو وعرشتم نیب، دوب نیچنی روطنم رگا یلو. ددنکیم انعم نیچ ناشیا: داتسا نیب بحتسم تنس کی ناونعهب، بابحتسا کی ناونعهب ینعی. دشی م هدیوک شخیم اهنآ زا هلآ و هیلع ٲلل یلص ترضح کرابم مسا یثقو تسا هدوبن موسرم هکنیا لاح و دشی م نییندتم می رادن یفرح ام دوش ادیپ یدهاش رگا. دتسرفب تاولص راب هس، دشی م هدرب

رتشیب هچ ره هک اجنیا یلو تسا مزال دیدحت ییاهاج کی؟ دوش دیدحت هک دراد یترورض هچ: ۲: درگاش اجنیا. دناوخب، دناوتیم ردقچ ره یسک ره هرکذ دن عذب و دنیوگی م ار راثکا؟ اچ دراد بسانت، دشاب دوش یدیدحت کی هک درادن یترورض.

هیلع ٲلل یلص ربمایپ مسا و ددنکیم تبحص ددراد رفن ود. تسین مالک یاضتقا^۱الصا: درگاش!؟ ددنک تالص راثکا، دیآیم هلآ و

.هلآوهیلع ٲلل یلص ادخ ربمایپ دنیوگی م همه هک تسه هزادنا نیا: داتسا

.تسین راثکا هکنیا: درگاش

.تسه، مدرک ضرع نم هک یروط نآ، هن: داتسا

.درادن راثکا یانعم رگید، دنیوگی م نایاقآ هک روطنیا یلو، دوشیم، دیدومرف امش هک روطنآ: درگاش. دتسرفب تاولص راب هس و دنک عطق ار مالک دیاب ینعی

[1]. ۳۹۸ ص، نامه.

[2]. ۳۶ یهی آ، هبوتلا.

[3]. ۳۴۷ ص، ۱۰۱ ج، (ءافولا ةسسؤم: پاچ) راوناأل راحب، یسلجم یهمالع.